

ชื่อเรื่อง การศึกษาความพร้อมของโรงเรียนในการเตรียมการเข้าสู่เขตพื้นที่การศึกษา
(ศึกษาเฉพาะกรณีเขตพื้นที่การศึกษาที่ 1)
หน่วยงานที่วิจัย สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา
ปีที่ศึกษา พ.ศ. 2546

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพร้อมของโรงเรียนในการเตรียมการเข้าสู่เขตพื้นที่การศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และกรรมการศึกษา โดยศึกษาเฉพาะกรณีเขตพื้นที่การศึกษาที่ 1

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ ได้แก่ ผู้บริหาร ครูวิชาการ และกรรมการศึกษา/ผู้นำชุมชน โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา และโรงเรียนเอกชน ในเขตอำเภอเมืองนครราชสีมาและอำเภอโนนสูง จำนวน 200 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหาร 200 คน ครูวิชาการ 200 คน และกรรมการศึกษา/ผู้นำชุมชน 200 คน รวมทั้งสิ้น 600 คน ได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง(Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามผู้บริหาร แบบสอบถามครูผู้สอน และแบบสอบถามกรรมการโรงเรียน/ผู้นำชุมชน การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถามให้สถานศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ข้อมูลทั่วไป

ผู้บริหารและครูผู้สอนส่วนใหญ่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ร้อยละ 80.95 ผู้บริหารสถานศึกษา ส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย ร้อยละ 79.17 โดยส่วนใหญ่มีอายุ 41 – 50 ปี ร้อยละ 50.00 มีอายุราชการมากกว่า 25 ปีขึ้นไป ร้อยละ 52.98 มีประสบการณ์การเป็นผู้บริหาร 10 ปีขึ้นไป ร้อยละ 67.26 และส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 48.81 ครูผู้สอนส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 74.53 มีอายุ 41 – 50 ปี ร้อยละ 63.98 มีอายุราชการ 21 – 25 ปี ร้อยละ 36.65 และมีวุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 88.20 สำหรับกรรมการศึกษา/ผู้นำชุมชนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย

ร้อยละ 70.00 โดยส่วนใหญ่มีอายุ 41 – 50 ปี ร้อยละ 50.63 มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 68.74

ความพร้อมในการเตรียมการเข้าสู่เขตพื้นที่การศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
ครูผู้สอน และกรรมการศึกษา/ผู้นำชุมชน

ความพร้อมในการเตรียมการเข้าสู่เขตพื้นที่การศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โดยรวมทุกด้านมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.78)

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการสร้างความเข้าใจกับบุคลากรในพื้นที่ที่มีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.88) โดยกิจกรรมที่มีความพร้อมสูงสุด ได้แก่ การประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษาให้ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ ซึ่งมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.80) กิจกรรมที่มีความพร้อมต่ำสุด ได้แก่ การประเมินความคิดเห็นและความพึงพอใจของชุมชนเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการจัดการศึกษา ซึ่งมีความพร้อมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 0.88)

ด้านอาคารสถานที่ พบว่า มีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.78) โดยกิจกรรมที่มีความพร้อมสูงสุด ได้แก่ การใช้อาคารสถานที่คุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.61) กิจกรรมที่มีความพร้อมต่ำสุด ได้แก่ ความเพียงพอของอาคารสถานที่ ซึ่งมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 1.13)

ด้านวัสดุครุภัณฑ์ พบว่า มีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.75) โดยกิจกรรมที่มีความพร้อมสูงสุด ได้แก่ การใช้วัสดุครุภัณฑ์ในโรงเรียนคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, S.D. = 0.73) กิจกรรมที่มีความพร้อมต่ำสุด ได้แก่ ความเพียงพอของวัสดุครุภัณฑ์ที่จำเป็นต่อการจัดการศึกษา ซึ่งมีความพร้อมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 0.88)

ด้านบุคลากร พบว่า มีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 0.82) โดยกิจกรรมที่มีความพร้อมสูงสุด ได้แก่ การสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.62) กิจกรรมที่มีความพร้อมต่ำสุด ได้แก่ ความเพียงพอของบุคลากรที่มีคุณสมบัติตรงกับงานที่ปฏิบัติ ซึ่งมีความพร้อมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.90$, S.D. = 1.03)

ด้านวิชาการ พบว่า มีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.79) โดยกิจกรรมที่มีความพร้อมสูงสุด ได้แก่ การส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาวิธีการจัดการกระบวนการเรียนรู้อย่างหลากหลายและต่อเนื่อง ซึ่งมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.71)

กิจกรรมที่มีความพร้อมต่ำสุดได้แก่ การให้ผู้ปกครองครอบครัว ชุมชนและสังคมเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งมีความพร้อมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = 0.78)

ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า มีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.71) โดยกิจกรรมที่มีความพร้อมสูงสุด ได้แก่ การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างและการ จัดทำบัญชีของสถานศึกษาตามระเบียบที่กำหนด ซึ่งมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.71) กิจกรรมที่มีความพร้อมต่ำสุดได้แก่ การกำหนดแผนการตรวจสอบการใช้จ่าย งบประมาณของสถานศึกษา ซึ่งมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.73)

ด้านการบริหารงานทั่วไป มีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.76) โดยกิจกรรมที่มีความพร้อมสูงสุด ได้แก่ การดำเนินการรับนักเรียนตามแผนที่กำหนด ซึ่งม ีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.65) กิจกรรมที่มีความพร้อมต่ำสุด ได้แก ่การนำเสนอและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารการบริการและการประชาสัมพันธ์ ซึ่ง มีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.78) และการกำหนดมาตรฐานและดัชนีชี้วัดผลการปฏิบัติงานแต่ละด้านของสถานศึกษา ซึ่งมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.72)

ความพร้อมในการเตรียมการเข้าสู่เขตพื้นที่การศึกษา ตามความคิดเห็นของครู ผู้สอน โดยรวมทุกด้านมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 0.82)

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการสร้างความเข้าใจกับบุคลากรในพื้นที่ที่มีความพร้อม ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 0.91) โดยกิจกรรมที่มีความพร้อมสูงสุด ได้แก ่การประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษาให้ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ ซึ่งมีความพร้อมใน ระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$, S.D. = 0.89) กิจกรรมที่มีความพร้อมต่ำสุด ได้แก ่การประเมินความ คิดเห็นและความพึงพอใจของชุมชนเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการจัดการศึกษา ซึ่งม ีความพร้อมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$, S.D. = 0.92)

ด้านอาคารสถานที่ พบว่า มีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.91) โดยกิจกรรมที่มีความพร้อมสูงสุด ได้แก ่การใช้อาคารสถานที่คุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ ซึ่งม ีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.82) และการควบคุมดูแลบำรุงรักษาและ พัฒนาอาคารสถานที่ให้อยู่ในสภาพที่มั่นคง ปลอดภัยเหมาะสมและพร้อมที่จะใช้ประโยชน์ ซึ่ง มีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.81) กิจกรรมที่มีความพร้อมต่ำสุด ได้แก ่ความเพียงพอของอาคารสถานที่ ซึ่งมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 1.12)

ด้านวัสดุครุภัณฑ์ พบว่า มีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$, S.D. = 0.77) โดยกิจกรรมที่มีความพร้อมสูงสุด ได้แก่ การใช้วัสดุครุภัณฑ์ในโรงเรียนคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.68) กิจกรรมที่มีความพร้อมต่ำสุด ได้แก่ ความเพียงพอของวัสดุครุภัณฑ์ที่จำเป็นต่อการจัดการศึกษา ซึ่งมีความพร้อมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.13$, S.D. = 0.91)

ด้านบุคลากร พบว่า มีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = 0.85) โดยกิจกรรมที่มีความพร้อมสูงสุด ได้แก่ การมอบหมายงานสอดคล้องกับความรู้ความสามารถและความถนัด ซึ่งมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.71) และการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$, S.D. = 0.89) กิจกรรมที่มีความพร้อมต่ำสุด ได้แก่ ความเพียงพอของบุคลากรที่มีคุณสมบัติตรงกับงานที่ปฏิบัติ ซึ่งมีความพร้อมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$, S.D. = 0.96)

ด้านวิชาการ พบว่า มีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.78) โดยกิจกรรมที่มีความพร้อมสูงสุด ได้แก่ การส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างหลากหลายและต่อเนื่อง ซึ่งมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.74) กิจกรรมที่มีความพร้อมต่ำสุด ได้แก่ การให้ผู้ปกครองครอบครัว ชุมชนและสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งมีความพร้อมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$, S.D. = 0.90)

ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า มีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.72) โดยกิจกรรมที่มีความพร้อมสูงสุด ได้แก่ การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา/แผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน ซึ่งมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.72) กิจกรรมที่มีความพร้อมต่ำสุด ได้แก่ การกำหนดแผนการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษา ซึ่งมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.73)

ด้านการบริหารงานทั่วไป มีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.77) โดยกิจกรรมที่มีความพร้อมสูงสุด ได้แก่ การดำเนินการรับนักเรียนตามแผนที่กำหนด ซึ่งมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.70) กิจกรรมที่มีความพร้อมต่ำสุด ได้แก่ การนำเสนอและเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารการบริการและการประชาสัมพันธ์ ซึ่งมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.81) และการกำหนดมาตรฐานและดัชนีชี้วัดผลการปฏิบัติงานแต่ละด้านของสถานศึกษา ซึ่งมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.74)

ความพร้อมในการเตรียมการเข้าสู่เขตพื้นที่การศึกษาตามความคิดเห็นของกรรมการศึกษา/ผู้นำชุมชน โดยรวมทุกด้านมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$, S.D. = 0.82)

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการสร้างความเข้าใจกับบุคลากรในพื้นที่ที่มีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.86) โดยกิจกรรมที่มีความพร้อมสูงสุด ได้แก่ การประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษาให้ชุมชนและผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ ซึ่งมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.79) กิจกรรมที่มีความพร้อมต่ำสุด ได้แก่ การระดมทรัพยากรจากชุมชนมาใช้ในการจัดการศึกษา ซึ่งมีความพร้อมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = 0.92)

ด้านอาคารสถานที่ พบว่า มีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.87) โดยกิจกรรมที่มีความพร้อมสูงสุด ได้แก่ การใช้อาคารสถานที่คุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.77) กิจกรรมที่มีความพร้อมต่ำสุด ได้แก่ ความเพียงพอของอาคารสถานที่ ซึ่งมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 1.06)

ด้านวัสดุครุภัณฑ์ พบว่า มีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.79) โดยกิจกรรมที่มีความพร้อมสูงสุด ได้แก่ การใช้วัสดุครุภัณฑ์ในโรงเรียนคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.80) กิจกรรมที่มีความพร้อมต่ำสุด ได้แก่ ความเพียงพอของวัสดุครุภัณฑ์ที่จำเป็นต่อการจัดการศึกษา ซึ่งมีความพร้อมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.20$, S.D. = 0.88)

ด้านบุคลากร พบว่า มีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.81) โดยกิจกรรมที่มีความพร้อมสูงสุด ได้แก่ การสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.76) กิจกรรมที่มีความพร้อมต่ำสุด ได้แก่ ความเพียงพอของบุคลากรที่มีคุณสมบัติตรงกับงานที่ปฏิบัติ ซึ่งมีความพร้อมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$, S.D. = 0.81)

ด้านวิชาการ พบว่า มีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.82) โดยกิจกรรมที่มีความพร้อมสูงสุด ได้แก่ การพัฒนาครูให้มีความรู้และทักษะในการจัดกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.78) กิจกรรมที่มีความพร้อมต่ำสุดได้แก่ การจัดทำ/จัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษให้กับครูและผู้เรียนอย่างเพียงพอและหลากหลาย ซึ่งมีความพร้อมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = 0.86)

ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า มีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.80) โดยกิจกรรมที่มีความพร้อมสูงสุด ได้แก่ การจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา/แผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน ซึ่งมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.82) และการดำเนินการจัดซื้อ จัดจ้าง และการจัดทำบัญชีของสถานศึกษาตามระเบียบที่กำหนด ซึ่งมี

ความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.79) กิจกรรมที่มีความพร้อมต่ำสุดได้แก่ การกำหนดแผนการตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของสถานศึกษา ซึ่งมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.82)

ด้านการบริหารงานทั่วไป มีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.77) โดยกิจกรรมที่มีความพร้อมสูงสุด ได้แก่ การดำเนินการรับนักเรียนตามแผนที่กำหนด ซึ่งมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.70) กิจกรรมที่มีความพร้อมต่ำสุด ได้แก่ การกำหนดมาตรฐานและดัชนีชี้วัดผลการปฏิบัติงานแต่ละด้านของสถานศึกษา ซึ่งมีความพร้อมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 0.80)

ข้อคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับความพร้อมของโรงเรียนในการเตรียมการเข้าสู่เขตพื้นที่การศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และกรรมการศึกษา/ผู้นำชุมชน

ผู้บริหารส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า ควรเร่งรัดดำเนินการในการเตรียมความพร้อมทุกด้านให้เร็วที่สุดด้วย ความสำเร็จ 27.92 ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า 1.อยากให้ทางโรงเรียนจัดหาวัสดุครุภัณฑ์ให้เพียงพอกว่านี้ 2.ขาดงบประมาณในการพัฒนาการศึกษา 3.ขอความชัดเจนในเรื่องของเขตพื้นที่และบทบาทหน้าที่ของครูผู้บริหารตลอดจนการดำเนินงานของเขตพื้นที่ให้ครูและชุมชนได้รับทราบ 4. ควรเร่งดำเนินการจัดระบบเขตพื้นที่ให้เสร็จโดยเร็ว โดยทั้ง 4 รายการมีค่าความถี่ร้อยละเท่ากัน คือ ความสำเร็จ 18.18

กรรมการศึกษา/ผู้นำชุมชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า 1. หน่วยงานที่รับผิดชอบควรส่งเสริมอุปกรณ์ที่เป็นสื่อในการเรียนการสอนให้มากกว่านี้ 2. ครูผู้สอนบางคนควรมีความรับผิดชอบและมีจรรยาบรรณของความเป็นครูให้มากขึ้น โดยทั้ง 2 รายการ มีค่าความถี่ร้อยละเท่ากัน คือ ความสำเร็จ 16.67